

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

30 martie

2012

Anul XI

nr. 12 (415)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Ridicarea imunității judecătorilor bănuți de corupție: Argumente pro și contra

pag. 3

Abordări privind confecționarea și distrugerea ștampilelor

pag. 4

Reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului, discutată la Chișinău

pag. 4

Republica Moldova nu mai are nici o scuză pentru reforme slabe

Premierul Vlad Filat s-a aflat, recent, la Bruxelles, unde a avut mai multe întrevederi cu importanți oficiali europeni, inclusiv cu președintele Parlamentului european Martin Schulz. În țară, însă, noul președinte, magistratul Nicolae Timofti a avut o primă întâlnire oficială cu reprezentantul Uniunii Europene la Chișinău, Dirk Schuebel.

Acum, cînd are în sfîrșit un șef de stat, Republica Moldova nu ar mai avea nici o scuză pentru reforme slabe, a ținut să puncteze de la bun început reprezentantul Uniunii Europene la Chișinău, Dirk Schuebel. Mai ales în justiție, a adăugat ambasadorul și a continuat: Într-un moment în care re-

formele cele mai necesare sînt cele din justiție și organele de drept, nici că se putea o alegere mai potrivită

decît un magistrat în fruntea statului.

„Am avut o primă discuție cu Nicolae Timofti despre reformele care trebuie îndeplinite și am fost bucu-

ros să aud că domnia sa este de acord cu aceste reforme,

mai ales avîndu-se în vedere justiția și organele de drept care trebuie să se reformeze cu pași mai viguroși”, a spus Dirk Schuebel.

Ambasadorul spune că a discutat cu proaspătul șef de stat și despre relațiile puterii cu opoziția. Aceasta trebuie readusă în Parlament, este convins reprezentantul Uniunii Europene la Chișinău.

Întrebat cum ar putea deveni posibilă o conciliere în situația în care opoziția continuă să insiste în a acuza guvernarea de uzurpare a puterii, iar președintele – că ar fi ilegal ales, aceste acuzații pîrînd a fi pentru moment o barieră insurmontabilă, cel puțin de pe pozițiile PCRM, ambasadorul Schuebel a răspuns: „Churchill a spus o dată: ceea ce mă deranjează cel mai mult este lucrul stupid pe care l-am spus ieri. Toți pot greși, și opoziția, și puterea, dar acum este timpul ca toți să se uite înainte,

nu înapoi. Criza constituțională s-a terminat. Alianța trebuie acum să întindă o mîna opoziției, iar opoziția ar fi bine să accepte această mîna întinsă”.

Dar cea mai mare problemă pe care o are în prezent Republica Moldova în raporturile sale cu UE este legislația anti-discriminare, a ținut să specifice ambasadorul D. Schuebel. Neadoptarea acesteia este singurul lucru care întîrzie în acest moment negocierile pe marginea scoaterii vizelor pentru moldoveni, a lăsat, a cita oară, de înțeles reprezentantul UE la Chișinău.

„Eu cred că Parlamentul Republicii Moldova va trebui să aprobe la un anumit moment această lege, pentru ca negocierile pe marginea acordului de liberalizare a vizelor să avanseze. Știu că este complicat, dar de ea au nevoie cetățenii, nu UE”, a încheiat oficialul.

Acordul privind liberalizarea spațiului aerian comun ar putea fi semnat în acest an

Acordul privind liberalizarea spațiului aerian comun ar putea fi semnat pînă în luna iunie a acestui an. Declarația aparține vicepreședintelui Comisiei Europene, Siim Kallas, Comisar european pentru mobilitate și transport.

Kallas și-a exprimat apreciere față de eforturile depuse de Moldova privind liberalizarea spațiului aerian comun, menționînd că acest acord va fi semnat în perioada președinției daneze a UE. Comisarul s-a angajat să sprijine semnarea acestui document în termeni cît mai restrînși.

„Noi susținem mersul reformelor în R. Moldova și dorim ca cetățenii acestei țări să beneficieze din plin și cît mai curînd de ceea ce oferă spațiul aerian comun”, a precizat comisarul.

Referindu-se la Rețeaua Trans-Europeană de Transport și Panelul pentru transport din cadrul Parteneriatului Estic, comisarul a spus că acestea oferă mai multe oportunități pentru statele din vecinătatea UE și a îndemnat R. Moldova să vină cu proiecte concrete pentru a beneficia de susținere financiară.

„Parteneriatul cu Moldova este foarte important pentru NATO”

Prim-ministrul Vlad Filat a vizitat, recent, Cartierul General NATO din Bruxelles. În cadrul vizitei, Vlad Filat a avut o întrevedere cu Secretarul General al NATO, Anders Fogh Rasmussen.

Astfel, oficialul a menționat că parteneriatul cu Moldova este foarte important pentru Alianța Nord-Atlantică. Totodată, oficialul a pledat pentru avansarea dialogului politic și a cooperării bilaterale la un nou nivel, dar și a salutat alegerea președintelui Republicii Moldova.

„Participarea premierului Vlad Filat la lucrările Reuniunii Consiliului Alianței Nord-Atlantice a constituit un prilej bun pentru a discuta mai multe aspecte de interes comun, inclusiv modul în care NATO poate sprijini Moldova în promovarea reformelor”, a spus Anders Fogh Rasmussen.

La rîndul său, prim-ministrul a declarat că autoritățile Re-

publicii Moldova percep NATO drept o alianță a valorilor, pe care le împărtășește și țara noastră și dorește să le promoveze împreună cu statele din spațiul euro-atlantic.

„Vedem colaborarea noastră drept una distinctă, autonomă și indispensabilă pentru atingerea standardelor democratice europene și dezvoltarea capacităților țării de a contribui la asigurarea păcii și securității internaționale. Noi optăm pentru extinderea dialogului politic și cooperării practice cu NATO în multiple domenii prevăzute de Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului (IPAP)”, a spus Vlad Filat.

În perioada 27-28 martie, prim-ministrul s-a aflat într-o vizită la Cartierul General NATO. De asemenea, el s-a întîlnit cu președintele Parlamentului European, Martin Schulz, dar și cu Cecilia Malmstrom, comisarul european pentru Afaceri Interne.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Ministerul Justiției demarează procedurile pentru selectarea unui nou judecător la CEDO din partea Moldovei

Ministerul Justiției va crea o comisie care se va ocupa de selectarea candidaturilor la funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) din partea Republicii Moldova.

Oleg Efrim, ministrul Justiției, a comunicat că în urma concursului național urmează să fie selectate minimum trei candidaturi, care vor fi transmise Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. Forul european va examina aceste candidaturi și va alege o singură persoană care va exercita în continuare funcția de judecător al Moldovei la CEDO.

Această funcție a rămas vacantă după ce Mihai Poalelungi, fostul judecător la CEDO din partea Republicii Moldova, a fost ales președinte al Curții Supreme de Justiție.

Nu dați bani la MMM

Atenție la piramidele MMM. Banca Națională atenționează că asemenea structuri care au reapărut de curând în R.M., sînt ilegale și îndeamnă cetățenii să se abțină de la investiții, întrucît își pot pierde banii.

Publicitatea amplă din ultima vreme, despre o așa-zisă piramidă financiară „MMM-2011”, a determinat autoritățile să se implice. Banca Națională a Moldovei atenționează că întreprinderea piramidală este ilegală și are drept scop adunarea banilor. Conform legii, astfel de activități pot fi desfășurate doar de către persoanele juridice care dețin licență emisă de Banca Națională, iar „MMM-2011” nu deține o astfel de licență, se specifică în comunicat.

Astfel, autoritățile fac apel către cetățenii să se abțină de la investiții pentru că își pot pierde banii.

La începutul lunii martie, fondatorul piramidei financiare MMM, Serghei Mavrodi, a fost arestat pentru neachitarea unei amenzi administrative. Săptămîna trecută, acesta a fugit din spitalul în care era internat. Camerele de supraveghere l-au surprins pe Mavrodi ieșind din spital, însoțit de 2 bărbați. Mavrodi a plecat luînd cu sine utilajul de monitorizare a funcției cardiace.

În anii '90, 30 de milioane de ruși au suferit de pe urma excrocheriilor piramidale și au pierdut circa 4 miliarde de ruble.

Primăria pregătește un regulament de evacuare a mașinilor parcate neregulamentar

Cum luptăm cu parcarile neautorizate? Chiar dacă poliția recurge la ridicarea plăcuțelor de înmatriculare, rezultatul este zero. Străzile din oraș, în special cele centrale, sînt în continuare loc de parcare pentru șoferi. Primăria pregătește, în acest sens, un set de măsuri mai drastice. Și anume, evacuarea unităților de transport parcate neregulamentar.

Parcarile neautorizate care, în mare parte, sînt și cauza ambuteiajelor formate pe străzile Capitalei, ani de zile sînt subiect de discuție dar rezolvarea pentru lichidarea acestora nu se găsește. Ridicarea plăcuțelor de înmatriculare și amenzi stabilite pentru această încălcare par să nu-și aibă rostul. Numai săptămîna trecută poliția rutieră a întocmit peste 3000 de procese verbale, șoferii rămînînd indiferenți pentru că amenda este prea mică. Primăria se gîndește să recurgă la evacuarea unităților de transport parcate neregulamentar. Proiectul unui regulament în acest sens, este deja, examinat în Primărie. Dar diferența de alte state se rezumă la faptul că Chișinăul nu dispune de suficiente parcuri autorizate, iar șoferilor nu le rămîne decît să-și lase mașina pe unde apucă. Unii pe cîteva minute, alții pe cîteva ore sau zile.

Și autoritățile recunosc că lipsa parcarilor este o problemă mai ales pentru sectorul centru. În aceste condiții, s-ar putea ca părțile laterale ale Pieței Marii Adunări Naționale să fie rezervate pentru parcuri. Direcția arhitectură urmează să elaboreze o schemă de amplasare a acestora.

În doi ani Chișinăul nu va mai avea troleibuze vechi

Primarul general Dorin Chirtoacă promite că peste doi ani nu vor mai circula troleibuze vechi prin Chișinău.

Acestea vor fi înlocuite cu troleibuze noi, asamblate la Chișinău, după modelul celor aduse din Belarus. Primul troleibuz „made in Moldova” va fi pus în circulație în luna iulie.

„Lucrăm asupra organizării bazei de producție. Sînt necesare mai multe lucrări de construcție. În prezent, baza e gata în proporție de 30%. Sperăm la timp să scoatem primul troleibuz”, a explicat șeful Regiei Transport Electric, Gheorghe Margoci.

Guvernul urmează să adopte un proiect de lege care prevede scutirea de TVA, la importul din Minsk, a pieselor de schimb pentru asamblarea troleibuzelor.

Primarul general speră că proiectul de lege va fi adoptat la una din următoarele ședințe ale Executivului. „De aici niciun pas înapoi. În doi ani de zile trebuie să scăpăm de parcurile vechi”, a concretizat D. Chirtoacă.

Amintim că Primăria Chișinău a procurat anterior 102 troleibuze din Belarus. Acestea au costat 10 mil. euro, banii fiind acordați de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții, sub formă de împrumut, pentru o perioadă de 10 ani, cu o dobîndă de 5%.

Cele mai multe petiții adresate avocaților parlamentari invocă încălcarea dreptului la justiție

A cincea parte din numărul total de petiții recepționate de avocații parlamentari în 2011 se referă la semnalarea încălcării dreptului accesului liber la justiție. Datele au fost incluse în raportul anual al Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova (CpDOM), care a fost făcut public recent.

Încălcarea accesului la justiție a fost semnalată în 361 din cele circa 1700 de petiții parvenite pe adresa CpDOM. În alte 280 de petiții se invocă încălcarea dreptului la securitate și demnitate personală. Numărul plîngerilor cu privire la încălcarea acestor drepturi este în descreștere față de anul precedent. În schimb, s-au majorat semnalările ce se referă la încălcarea dreptului la asistență și protecție socială și a dreptului la

muncă. Astfel, asigurarea unui nivel de trai decent rămîne una dintre cele mai stringente probleme.

Cele mai multe petiții le-au parvenit avocaților parlamentari de la perso-

dreptul copilului la învățătură rămîne în continuare lezat și doar circa 3% din instituțiile preșcolare și preuniversitare de învățămînt sînt adaptate cerințelor specifice de acces al copiilor cu dizabilități.

Anatolie Munteanu, avocat parlamentar și directorul CpDOM, a declarat pentru jurnaliști că Republica Moldova are foarte mult de lucru pe dimensiunea drepturilor omului, iar pentru a înregistra progrese în acest domeniu, întreaga societate trebuie să muncească astfel ca drepturile să fie trecute de pe hirtie în practica cotidiană.

Avizul cu recomandări de înlăturare a încălcării drepturilor omului a fost cea mai frecventă pîrghie utilizată de avocații parlamentari în urma examinării petițiilor parvenite pe adresa CpDOM.

nele aflate în detenție, de la persoanele neangajate și de la pensionari.

De asemenea, potrivit raportului,

Inițiativă legislativă privind indicarea prețurilor în limba română

Indicarea obligatorie a prețurilor tuturor produselor puse în vânzare într-o formă vizibilă și ușor de identificat, în valută națională și cu denumirea obișnuită în limba română este propusă într-o inițiativă legislativă a deputaților liberali Valeriu Munteanu și Vadim Cojocaru.

Respectivul proiect de lege vine să sistematizeze reglementările naționale și să introducă reglementări noi, conforme cu standardele europene. Inițiativa legislativă a fost elaborată în scopul protecției drepturilor consumatorilor prin reglementarea modalității de indicare a prețului de vânzare a produselor și în scopul informării complete, corecte și precise a consumatorilor.

Potrivit proiectului de lege, indicarea prețului se realizează prin indicatorul de preț, amplasat pe produse sau în imediata apropiere a acestora. Indicatorul de preț urmează să conțină în mod obligatoriu: denumirea obișnuită în limba română sau denumirea comercială, cantitatea netă sau volumul, prețul de vânzare, corespunzător cantității preambalate, prețul de achiziție sau de producere, locul de origine sau de proveniență.

Totodată, prețul de vânzare, prețul unitar și prețul de achiziție sau de producere vor fi indicate la vedere, într-o formă clară și ușor de identificat, obligatoriu în valută națională. Vânzătorul poate oferi și informații în legătură cu prețurile în alte valute, dar acestea nu trebuie să depășească dimensiunile prețului în valută națională.

În cazul vânzării promoționale indicatorul de preț va conține în mod obligatoriu indicarea prețului vechi și prețului nou. Prețul vechi urmează a fi indicat lizibil și fără echivoc, cu

dimensiunile cifrelor nu mai mici de 1/2 din dimensiunea cifrelor prețului nou.

Autorii inițiativei legislative propun ca în cazul în care lipsesc indicatoarele de preț sau acestea se întocmesc cu încălcarea regulilor stabilite, vânzătorul care se face vinovat să fie tras la răspundere contravențională în condițiile legii. Totodată, în cazul prezentării unor informații incomplete, greșite sau al neinformării, consumatorul poate pretinde recuperarea prejudiciilor cauzate în temeiul legislației civile, făcînd dovada prejudiciului cauzat, iar valoarea acestuia se calculează din prețul de vânzare.

„În societatea modernă, consumatorii sînt supuși unui tir informațional fără precedent, ce creează dificultăți în determinarea corectă a informației prezentate. Proiectul propune o serie de soluții menite să reglementeze afișarea fără echivoc a prețurilor de vânzare, astfel încît consumatorii să se poată orienta mai bine în spațiul informativ dintre vitrine. O noutate legislativă importantă constituie menționarea în indicatorul de preț a prețului de producere sau de achiziție, fapt ce va exclude situațiile în care vânzătorul ar putea solicita prețuri exagerate pentru un produs sau serviciu, mai ales în cazul în care compararea prețului ar fi dificilă (de exemplu, în cazul vânzării în afara spațiilor comerciale) sau cînd cumpărătorul este pus într-o situație dificilă (urgență, stare de necesitate etc.) și, credem, va descuraja comerțanții în practicarea adaosurilor comerciale excesive”, menționează deputații Valeriu Munteanu și Vadim Cojocaru în nota informativă a respectivei inițiative legislative.

Guvernul a inițiat negocierile cu Comisia Europeană, pentru o tranșă de 10 milioane de euro, suport tehnic pentru reforma din justiție

Guvernul a aprobat, recent, inițierea negocierilor cu Comisia Europeană a proiectului Acordului de finanțare privind Programul de Suport a Reformei în sectorul justiției. Documentul în cauză prevede acordarea unui suport nerambursabil în valoare de 10 milioane de euro, folosiți în calitate de asistență tehnică pentru consolidarea, coordonarea și monitorizarea implementării Strategiei de reformare în sectorul justiției.

Astfel, proiectul acordului prevede alocarea a 2,8 milioane ca suport pentru Ministerul Justiției, în calitate sa de instituție care coordonează și asigură implementarea reformei, și altor

2 milioane de euro pentru asigurarea procesului prealabil înlăturării actului de justiție. 3 milioane de euro sînt destinați creșterii eficienței, responsabilității și transparenței instanțelor din Moldova, iar sistemul de executare, probațiune și reabilitare va beneficia de încă 4 milioane de euro. Perioada de realizare a celor patru proiecte finanțate din acești bani este de trei ani.

Obiectivul Programului de Suport a Reformei în sectorul justiției este crearea unui sistem echitabil, calitativ, cu zero toleranță față de corupție, care să asigure o dezvoltare durabilă a Republicii Moldova și responsabilitate sporită față de interesele cetățeanului.

De asemenea, semnarea acestui acord cu Comisia Europeană este menită să ofere suport pentru asimilarea asistenței bugetare, în valoare de 52 de milioane de euro, ce urmează a fi oferite anul viitor de Uniunea Europeană pentru realizarea altor importante prevederi cuprinse în Strategia de reformare în sectorul justiției.

Costurile generale ale reformei, specificate și detaliate în Planul de acțiuni privind implementarea strategiei, au fost estimate la 126 de milioane de euro.

Ridicarea imunității judecătorilor bănuși de corupție: Argumente pro și contra

Ministrul Justiției, Oleg Efrim, insistă asupra ridicării din oficiu a imunității judecătorilor bănuși de corupție. Declarația a fost făcută în cadrul unei mese rotunde privind responsabilitatea și garanțiile independenței judecătorilor în contextul reformei sistemului judecătoresc. De altă părere este, însă, actualul șef al statului, Nicolae Timofti, care susține că imunitatea judecătorilor trebuie păstrată.

Potrivit ministrului Justiției, „principiul imunității judecătorilor trebuie limitat la cadrul funcțional și nicidecum transformat într-un privilegiu ce depășește normele constituționale și care le permite acestora să scape nepedepsiți dacă nesocotesc legea”.

„Principiul independenței judecătorilor nu este un scop în sine și nici un drept exclusiv al judecătorilor. Acesta este un drept al societății, care are nevoie de un arbitru obiectiv și echilibrat în cazul examinării unor litigii sau cel al evaluării unor infracțiuni comise împotriva societății. Și, din această cauză, garanția independenței trebuie să fie de o asemenea natură, încât să-i asigure judecătorului libertatea de acțiune în exercițiul funcțiunii sale sau,

altfel zis, i-ar oferi acestuia independența funcțională”, a precizat Oleg Efrim.

Norma privind ridicarea din oficiu a imunității magistraților bănuși de săvârșirea unor acte de corupție a fost inclusă printre prevederile pachetului de proiecte legislative cu privire la funcționarea sistemului judecătoresc, selectarea și evaluarea judecătorilor, precum și răspunderea disciplinară a acestuia. Pachetul de proiecte enunțat anterior a fost elaborat de Ministerul Justiției, aprobat de Guvern și se află, în prezent, în atenția Parlamentului.

Ministrul Justiției a mai anunțat că pînă la sfîrșitul acestui an va fi definitivat un alt proiect de lege ce vizează o reformă complexă a mecanismului de răspundere disci-

plinară a judecătorilor.

Experții germani invitați să evalueze reformele inițiate în sectorul justiției din Moldova au remarcat că in-

cele mai multe ori, într-un scut pe care unii magistrați, certați cu legea, îl folosesc pentru a nu ajunge pe banca acuzaților.

zent în legislația noastră”, a subliniat acesta.

Potrivit lui Nicolae Timofti, corupția din sistemul judecătoresc trebuie

Consiliului Superior al Magistraturii.

„Fenomenul corupției este prezent peste tot, nu numai în justiție. Este important ca noi să lucrăm la capitolul selectării corecte a judecătorilor, ca în sistem să ajungă oameni verificați și bine pregătiți. Judecătorul trebuie să știe și să aplice bine legea, să cunoască materialele dosarului. În afară de aceasta, el trebuie să fie salarizat adecvat”, consideră șeful statului.

În opinia lui Nicolae Timofti, salariul lunar al unui judecător începător trebuie să fie de la 1000 la 2000 de euro, cel al unui magistrat cu experiență, de la 1200 de euro, iar judecătorii de la Curtea de Apel ar trebui să fie remunerați cu 1500 de euro. Totodată, ar fi corect ca magistrații de la Curtea Supremă de Justiție să ridice un salariu lunar de 2000 de euro.

De asemenea, pentru selecția judecătorilor ar trebui să fie creată o comisie specială, formată din reprezentanți ai societății civile, pedagogi, medici, psihiatru și psihologi.

Lilia DUMINICA

stituția imunității judecătorilor, adoptată în țările care au obținut independența după prăbușirea Uniunii Sovietice, nu-și găsește un analog în democrațiile avansate și s-a transformat, în prezent, de

Pe de altă parte, președintele nou numit al Republicii Moldova, Nicolae Timofti, pledează pentru păstrarea imunității judecătorilor. „Am apărut acest principiu mereu și cred că trebuie să fie pre-

dezdăcinată prin două metode: majorarea salariilor și selectarea corectă a cadrelor. Anterior, Nicolae Timofti a activat în sistemul judecătoresc, ultima funcție ocupată fiind cea de președinte al

Campania profilactică antitrafic continuă

Campania antitrafic, desfășurată de Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane al Departamentului de poliție al Ministerului Afacerilor Interne, continuă. În acest sens, ofițerii instituției au desfășurat un seminar-informativ cu genericul „Sensibilizarea și informarea populației privind riscurile traficului de persoane și migrațiunii ilegale”.

Evenimentul a fost organizat pentru elevii claselor a 9-11 de la Liceul teoretic din comuna Măgdăcești, raionul Criuleni, avînd drept scop sporirea nivelului de informare a societății civile privind fenomenul traficului de ființe umane și migrațiunii ilegale, precum și riscurile acestuia.

În cadrul întrunirii, ofițerii CCTP au informat audiența despre activitatea subdiviziunii în care activează, măsurile organizatorico-practice întreprinse, cooperarea locală și internațională, operațiunile efectuate în comun cu omologii din străinătate.

La seminar au mai participat psihologi, pedagogi – reprezentanți ai Centrului Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”, care au prezentat un film documentar, realizat în baza cazurilor reale.

Pe parcursul a câteva ore, organizatorii au relatat date privind tendințele fenomenului traficului, țările de destinație, tipurile de exploatare, transportare, filierele depistate și lichidate, progresele obținute la compartimentul prevenirii și combaterii acestui flagel.

De asemenea, ofițerii CCTP au prezentat participanților o informație amplă privind activitatea centrului, făcînd schimb de opinii referitor la prevenirea și combaterea infracțiunilor în domeniu.

La rîndul lor, elevii și administrația instituției au apreciat eforturile organelor de drept din Republica Moldova în combaterea acestui fenomen și rezultatele obținute, activitățile întreprinse de CCTP precum și gradul înalt de pregătire profesională.

Reieșind din cele menționate, precum și din actualitatea problemei în cauză, seminarele privind informarea societății civile în cadrul campaniei de profilaxie a traficului de persoane vor continua.

Cor. DREPTUL

Experți ai Misiunii OSCE și ONU, interesați de reforma MAI

Ministrul Afacerilor Interne, Alexei Roibu a avut, recent, o întrevedere cu grupul de experți din cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Oficiul ONU pentru Droguri și Crimă (UNDOC) și Oficiul ONU pentru Afaceri în domeniul dezarmării (UNODA). Întrevederea cu grupul de experți, condus de șeful adjunct al Misiunii OSCE în Republica Moldova, Jan Pleasinger, a avut loc la sediul MAI.

Evenimentul s-a desfășurat în contextul implementării, sub auspiciul OSCE, a unor proiecte în domeniul managementului armelor de calibru mic și a armamentului convențional, ce ține în special de administrarea stocurilor, reconstrucția depozitelor și training-ul personalului.

Alexei Roibu a salutat prezența înalților oaspeți la Ministerul de Interne și a apreciat drept pozitivă cooperarea bilaterală cu organisme vizate. Totodată, el a ținut să menționeze contribuția OSCE și a structurilor de profil ale Organizației Națiunilor Unite la sporirea activității de combatere a criminalității organizate transfrontaliere, în special la capitolul combaterea traficului de droguri, a traficului de armament etc.

Șeful adjunct al Misiunii OSCE în Republica Moldova, Jan Pleasinger, a exprimat mulțumiri conducerii MAI pentru cooperarea eficientă și încrederea acordată OSCE, în vederea ulterioarei asistențe.

În acest context, Alexei Roibu a informat oaspeții despre procesul de reformă al MAI, bazat pe revizuirea legislației în conformitate cu cea a statelor UE. Procesul cuprinde restructurarea organizațională, profesionalizarea, descentralizarea, demilitarizarea, toate acestea fiind implementate în scopul asigurării drepturilor omului și apropierea de necesitățile societății. Ministrul de Interne a pus accent și pe procesul de transferare a Serviciului

Grănicerii în subordinea MAI și crearea, la 1 iunie, a Direcției poliție frontieră, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Alexei Roibu a mulțumit și pentru suportul OSCE în elaborarea unor acte legislative și normative (Legea privind

combaterea traficului de ființe umane, Legea cu privire la combaterea violenței în familie, Legea cu privire la protecția victimelor și martorilor etc.), precum și pentru proiectele realizate în comun, privind consolidarea instituțională în domeniul luptei împotriva traficului de substanțe narcotice, traficului de persoane, migrației ilegale ș.a.

„Lansarea proiectelor în domeniul managementului armelor de calibru mic și armamentului convențional, axate pe administrarea stocurilor, reconstrucția

depozitelor, training-ul personalului sînt aspecte de interes comun și necesită o abordare specială și o atenție deosebită”, a precizat sursa citată.

În această ordine de idei, una dintre cele mai importante probleme este relocarea și amplasarea depozitului de armament al MAI într-o zonă sigură pentru cetățeni. Vorbind despre redisolocarea acestui depozit, reprezentantul Centrului de prevenire a conflictelor, al Oficiului OSCE din Viena, Maria Brandstetter, a menționat concluziunile interinstituționale eficiente dintre Ministerul Afacerilor

Interne și Ministerul Apărării, în cadrul proiectelor derulate sub egida OSCE.

Totodată, delegația OSCE a apreciat înalt eforturile MAI privind ajustarea legislației în domeniul controlului armelor, Republica Moldova fiind prima țară care a ratificat, prin Legea nr. 224 – XVI din 13.10.2005, Protocolul împotriva fabricării și traficului ilegal de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate.

În final, înalții oaspeți au dat asigurări că vor depune eforturi maxime pentru derularea cu succes a proiectelor lansate și realizarea obiectivelor comune, în contextul asigurării managementului eficient al armamentului pe teritoriul Republicii Moldova, drept garant al securității și liniștii în societate.

Lilia DUMINICA

Abordări privind confecționarea și distrugerea ștampilelor

Confecționarea și distrugerea ștampilelor – acesta a constituit subiectul unei ședințe anuale, desfășurate, recent, în incinta Ministerului Afacerilor Interne. La eveniment au participat conducătorii organizațiilor licențiate în domeniul confecționării și distrugerii ștampilelor, reprezentantul Centrului de Terminologie al Institutului de Filologie al Academiei de Științe a Republicii Moldova, reprezentantul Camerei de Licențiere și reprezentantul firmei internaționale „TRODAT”, Alexandra Minihuber.

Întrunirea a fost organizată la inițiativa Direcției generale poliție ordine publică a Ministerului Afacerilor Interne, în scopul aducerii la cunoștință a rezultatelor activității obținute pe parcursul anului 2011, fiind inițiată, astfel, o discuție privind necesitatea modificării legislației, ce

reglementează activitatea confecționării și distrugerii ștampilelor.

În context, Alexandra Minihuber a familiarizat participanții la întrunire cu prevederile legislației europene ce reglementează acest domeniu de activitate, axându-se în special pe

minologie a informat auditoriul despre activitatea instituției, forma și procedura de examinare a cererilor, modalitatea de eliberare a schițelor pentru confecționarea ștampilelor, iar Alexandru Leapin, reprezentantul Camerei de Licențiere s-a referit la respectarea condițiilor de licențiere în domeniul confecționării și distrugerii ștampilelor și modalitatea de prelungire a licenței de activitate.

La finele ședinței s-a decis ca, conducătorii întreprinderilor de confecționare și distrugere a ștampilelor să înainteze propuneri, viziuni și concepții, privind elaborarea unei noi legi, care va reglementa domeniul vizat. Mai apoi, Direcția generală poliție ordine publică a MAI va generaliza propunerile prezentate, cu ulterioara inițiere a procedurii de elaborare a proiectului legislativ în domeniul confecționării și distrugerii ștampilelor.

Cor. DREPTUL

reglementările legislative ale Austriei și Germaniei. Ea a specificat că în Uniunea Europeană, procesul de confecționare a ștampilelor este mult mai simplu, în comparație cu cel din Republica Moldova.

La rîndul său, Valeriu Culev, reprezentantul Centrului de Ter-

Consolidarea conlucrării cu organizațiile particulare de pază

Recent, la inițiativa Direcției generale poliție ordine publică a Ministerului Afacerilor Interne, în cadrul Comisariatului de poliție din sectorul Centru mun. Chișinău, a fost desfășurată o ședință de lucru privind activitatea și conlucrarea cu organizațiile particulare de pază. Evenimentul a întrunit reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne, Camerei de Licențiere a Ministerului Economiei, Institutului de Formare Continuă al Academiei „Ștefan cel Mare”, precum și conducători ai organizațiilor particulare de pază, comisari adjuncți, șefi de poliție ordine publică și inspectori autorizări.

Întrunirea a fost organizată cu scopul de a evalua activitatea organizațiilor particulare de pază pe parcursul anului 2011, dar și a nivelului de conlucrare cu comisariatul de poliție teritoriale și acordării asistenței organelor de poliție la asigurarea și menținerea ordinii publice.

În cadrul ședinței au fost abordate căile de consolidare a parteneriatului dintre Ministerul Afacerilor Interne și organizațiile particulare de pază, precum și modalitățile de realizare a acțiunilor comune de contracarare a cazurilor de sustragere a bunurilor și mijloacelor bănești din locurile de păstrare ale acestora,

bazată pe practica stabilită anterior, de implicare în aceste activități a gardienilor organizațiilor de pază, de comun cu forțele de ordine, în raza sectorului deservit.

De asemenea, printre problemele abordate, a fost crearea între comisariatul de poliție și organizațiile particulare de pază a unui sistem unic de informare reciprocă despre comiterea infracțiunilor, organizarea urmăririi infractorilor și elaborarea procedurii de predare și escortare a persoanelor reținute la obiectivele aflate sub pază.

În context, reprezentantul Camerei de Licențiere, s-a referit la respectarea condițiilor de licențiere în domeniul activității particulare de pază și a adus la cunoștință cerințele pentru prelungirea licenței de activitate.

La finele ședinței, pentru aportul în prevenirea și descoperirea infracțiunilor, precum și pentru contribuția activă în organizarea conlucrării cu organele afacerilor interne la asigurarea și menținerea ordinii publice, unii conducători și gardieni ai organizațiilor particulare de pază, care au înregistrat rezultate performante, au fost menționați cu diplome ale Ministerului Afacerilor Interne.

Cor. DREPTUL

Reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului, discutată la Chișinău

Ministerul Educației cu suportul UNICEF Moldova a organizat, recent, conferința cu genericul „Parteneriate în implementarea reformei sistemului rezidențial de îngrijire a copilului și dezvoltării educației incluzive”.

La eveniment au participat reprezentanți ai Ministerului Educației, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerului Finanțelor, Ministerului Sănătății, Reprezentanței UNICEF în Moldova, membrii Consiliului de Coordonare a reformei sistemului rezidențial de îngrijire a copilului și dezvoltării educației incluzive.

Prezent la inaugurarea conferinței, viceprim-ministrul Mihai Moldovanu a menționat că în rezultatul implementării reformei sistemului rezidențial de îngrijire a copilului, se prevede reducerea maximă a numărului de internate și de case de copii din țară, precum și dezvoltarea serviciilor sociale la nivel comunitar.

Potrivit Tatianei Poțing, viceministrului al Educației, grație politicilor și acțiunilor promovate de Ministerul Educației cu susținerea partenerilor de dezvoltare, a autorităților publice centrale și a celor locale, în cinci ani de reformă, numărul copiilor din internate s-a redus în jumătate.

Alexandra Yuster, reprezentant UNICEF în Republica Moldova, a subliniat că țara a înregistrat progrese semnificative în implementarea reformei. În context, oficialul a anunțat că UNICEF în comun cu Înalțul Comisariat ONU pentru Drepturile Omului cheamă statele lumii să sto-

peze plasarea în instituții rezidențiale a copiilor cu vârsta de pînă la trei ani, efectele plasamentului asupra acestor copii fiind negative. În prezent, în internatele din țară se află 200 de copii abandonți cu vârsta respectivă.

La eveniment au fost prezente copiii Doina Neamțu, Anisia Neamțu, Ana Lisagor, Igor Țurcan și Elizaveta Pascari, care și-au împărtășit experiența lor dramatică de viață din internat. În urma procesului de dezinstituționalizare, copiii au fost reintegrați în societate și familie. Ei și-au exprimat recunoștința

rezidențial de îngrijire a copilului și educației incluzive, precum și de a identifica direcțiile de perspectivă în domeniul asigurării protecției drepturilor copilului și dezvoltării educației incluzive.

Agenda evenimentului a inclus prezentări la următoarele subiecte: rolul Ministerului Educației în implementarea reformei sistemului rezidențial de îngrijire a copilului și dezvoltării educației incluzive; dezvoltarea serviciilor sociale – direcția majoră în implementarea reformei sistemului rezidențial de îngrijire a copilului; dezvoltarea serviciilor de îngrijire pentru prevenirea instituționalizării copiilor; redirecționarea resurselor financiare în cadrul reformării instituțiilor rezidențiale; implementarea reformei sistemului rezidențial de îngrijire a copilului și dezvoltarea educației incluzive în raioanele-pilot: Leo-va, Fălești, Florești, Ungheni, Orhei; incluziunea educațională a copiilor cu CES în învățământul general.

La începutul reformei, în anul 2007, în cele 67 de instituții rezidențiale erau cca 11 500 copii. La 31.12.2011, în cele 55 de instituții rezidențiale erau plasați 5723 copii. În perioada anilor 2012-2015 vor fi supuse procesului de reorganizare 22 instituții de tip rezidențial. În anul 2012, sînt planificate a fi închise 7 instituții de tip rezidențial, dintre care 4 instituții rezidențiale nu au niciun copil în plasament, toți copiii fiind reintegrați în familia biologică/extinsă și/sau plasați în servicii de tip familial.

pentru posibilitatea de a fi în familie și de a frecventa o școală generală.

La conferință au participat, de asemenea, președinți și vicepreședinți de raion responsabili de domeniul social, directori generali ai direcțiilor raionale/municipale de învățămînt, tineret și sport, șefi ai secțiilor/direcțiilor asistență socială și protecție a familiei, reprezentanți ai ONG-urilor antrenate în implementarea reformei sistemului rezidențial de îngrijire a copilului.

Scopul conferinței a fost de a trece în revistă realizările privind implementarea reformei sistemului

Producătorii vor plăti despăgubiri pentru prejudiciile cauzate de produsele cu defect

Producătorii de mărfuri cu defect și prestatorii de servicii necalitative vor purta răspundere pentru daunele aduse consumatorilor. Modificări legislative în acest sens sînt propuse de către Ministerul Economiei. Patronatele consideră justificate aceste propuneri, dar menționează că este necesară aplicarea echitabilă a standardelor reglementate.

Șeful Direcției protecția consumatorilor și supravegherea pieței din cadrul ministerului, Anatolie Silistrari, a comunicat că proiectul prevede lărgirea listei de produse pentru care producătorii vor purta răspundere materială în situațiile cauzării de prejudicii consumatorilor. Lista va fi completată cu produsele industriale nealimentare, agricole, energia electrică, gazele naturale și apa pentru consumul individual.

Va fi înăsprită și răspunderea pe care o vor purta producătorii. Aceștia vor fi obligați nu doar să recupereze costul produsului defect, ci și să plătească despăgubiri pentru prejudiciile aferente cauzate de acest produs. De exemplu, dacă explozia unui televizor deteriorează și alte obiecte din preajmă, producătorul va fi obligat să achite afit costul televizorului, cît și cel al obiectelor defectate.

Potrivit lui Anatolie Silistrari, în prezent legislația nu prevedea clar că anume producătorul este responsabil de prejudiciul cauzat de obiectul defect sau de serviciul necalitativ. Proiectul vine să detalieze și cazurile cînd se plătesc despăgubiri pentru prejudiciul cauzat.

Se propune ca termenul în care producătorul poartă răspundere pentru produsele defecte să fie de 10 ani din momentul punerii în circulație a produsului.

Proiectul a fost supus dezbaterilor publice. Potrivit Ministerului Economiei, majoritatea participanților au menționat că proiectul respectiv va spori responsabilitatea producătorilor pentru produsele plasate pe piață.

Președintele Confederației Naționale a Patronatului, Leonid Cerescu, a declarat că inițiativa Ministerului Economiei este justificată. „Orice prestator de servicii și producător de bunuri trebuie să respecte standardele în vigoare, iar în cazul în care mărfurile sau serviciile prestate aduc prejudicii consumatorilor, producătorii trebuie pedepsiți”, a declarat președintele CNPM.

Potrivit lui Leonid Cerescu, problema care există este că deseori prevederile sînt aplicate așa cum le înțelege cel care le folosește. „Nu vîd ceva negativ în modificările propuse, dar altceva este modul în care vor fi aplicate, trebuie să consultăm și noi aceste modificări ca să vedem dacă se respectă echilibrul să nu se folosească abuziv”, a subliniat șeful de la patronate.

Modificările legislative în cauză țin de Planul de acțiuni al Republicii Moldova privind implementarea Recomandărilor Comisiei Europene pentru instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător între Republica Moldova și Uniunea Europeană.

◆ Tribuna viitorilor juriști

Persoana juridică ca subiect al infracțiunii: Opinii și controverse

Vasile GREJDIERU,
student anul II, Facultatea
de drept, USM, membru
al Uniunii Juriștilor din
Moldova

Persoana juridică este cea de-a doua unitate socială care, pe lângă persoana fizică, poate evolua în calitate de subiect al infracțiunii. Răspunderea persoanei juridice este caracteristică țărilor sistemului common law (Marea Britanie, SUA). Potrivit acestui sistem de drept, fapta se consideră comisă de o persoană juridică, dacă aceasta este comisă nemijlocit de ea sau prin intermediul altor persoane.

Însă, activitatea infracțională a persoanei juridice este diferită de acțiunile substitutive ale persoanei fizice. În Norvegia este propusă prevederea răspunderii penale a persoanelor juridice pentru infracțiunile săvârșite în interesul persoanei juridice date.

Respectând principiul răspunderii personale pentru fapta comisă, un șir de state, cum ar fi Bulgaria, Ungaria, Polonia, Japonia, Federația Rusă, nu recunosc persoana juridică în calitate de subiect al răspunderii penale.

În literatura de specialitate se atrage o atenție deosebită infracțiunilor ecologice, care deseori se comit de persoane juridice, idei prin intermediul cărora se cere instituirea răspunderii penale a persoanelor juridice.

În Codul penal, legiuitorul nu dă o definiție a persoanei juridice, însă aceasta poate fi preluată din art.55 al Codului civil, care definește persoana juridică ca fiind o organizație care posedă un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamat și pârît în instanța de judecată. În concepția Co-

dului penal din 1961, persoana juridică nu putea fi subiect al infracțiunii. Actualul C. pen. a mers pe calea recomandată țărilor-membre, de Consiliul Europei și de către alte organizații internaționale – de a recunoaște în legislația penală persoana juridică drept subiect al răspunderii penale.

În conformitate cu articolul 21, alin.(3) din Codul penal al Republicii Moldova (în continuare C. pen.), în calitate de subiect al infracțiunii, pe lângă persoana fizică, avem și persoana juridică, în urma recomandărilor Consiliului Europei în această materie, și anume acesta prevede că, „persoana juridică care desfășoară activitatea de întreprinzător este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală, dacă există una din următoarele condiții:

- persoana juridică este vinovată de neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a dispozițiilor directe ale legii, ce stabilesc îndatoriri sau interdicții pentru efectuarea unei anumite activități;

- persoana juridică este vinovată de efectuarea unei activități ce nu corespunde actelor de constituire sau scopurilor declarate;

- fapta care cauzează sau creează pericolul cauzării de daune în proporții considerabile persoanei, societății sau statului a fost săvârșită în interesul acestei persoane juridice sau a fost admisă, sancționată, aprobată, utilizată de organul sau persoana, împuternicite cu funcții de conducere a persoanei juridice respective.

Alineatul (4) al art.21 C. pen, indică următoarele semne ale persoanei juridice ca subiect al infracțiunii:

a) să fie constituită în modul și în ordinea prevăzută de lege;

b) să nu fie organ al autorității publice;

c) ea poartă răspundere penală pentru infracțiunile pasibile de sancționare pentru persoanele juridice în partea specială a C. pen. Persoana juridică devine subiect al infracțiunii de la data înregistrării ei de către stat.

Este de menționat faptul că, răspunderii penale nu se supun persoanele fizice ce practică activitatea de întreprinzător, fiind organizate sub forma întreprinderilor indivi-

duale, fapt care, în viziunea unor autori, este discriminatoriu, încălcându-se astfel principiul egalității tuturor în fața legii.

De asemenea, trebuie de specificat că potrivit art.21 alin.(5) C. pen., tragerea la răspundere penală a persoanei juridice nu exclude posibilitatea tragerii la răspundere a persoanelor fizice vinovate de acțiunile/inacțiunile respective, aceasta fiind o răspundere subsidiară.

Reieșind din faptul că, C. pen. permite tragerea paralelă la răspundere penală a persoanei fizice, în cadrul aceleiași cauze, acest lucru încălcă inevitabil principiul răspunderii unice pentru fapta infracțională. În dreptul procesual penal și în practica judiciară acest principiu este cunoscut sub denumirea de lucru judecat. Practic, toate statele care recunosc persoana juridică ca subiect al infracțiunii, admit în același timp și cumulul de răspundere. Cu toate acestea, sînt state care nu aprobă posibilitatea existenței unui cumul între răspunderea persoanei fizice și a celei juridice pentru aceeași infracțiune. În Elveția, drept exemplu, țară în care cumulul de răspundere nu este acceptat, răspunderea penală a persoanei juridice este privită ca o răspundere subsidiară și poate surveni doar atunci cînd este imposibil de a identifica persoana fizică vinovată.

Legiuitorul circumscrie două categorii de infracțiuni pentru care poate fi antrenată răspunderea penală a unei persoane juridice:

- infracțiuni comise de însăși persoana juridică în cadrul activităților vizînd realizarea obiectului ori apărarea intereselor sale;

- infracțiuni comise în contul persoanei juridice.

Dacă ne referim la materia sancțiunilor, este evident ca anumite sancțiuni aplicabile persoanelor fizice sînt, prin însăși natura lor, imposibil de a fi aplicate unei persoane juridice, așa cum se întîmplă în cazul detențiunii pe viață sau al închisorii. În consecință, dintre pedepsele aplicabile persoanelor fizice ca pedeapsă principală comună în cazul persoanelor juridice a fost aleasă amenda. Potrivit art.63 C. pen. RM, din 2002, persoanelor juridice care desfășoară

activitate de întreprinzător li se pot aplica următoarele pedepse:

a) amenda;

b) privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate;

c) lichidarea.

Conform alin.(4) art.64 C. pen. RM, în cazurile prevăzute la alin.(3) art.21, mărimea amenzi pentru persoanele juridice se stabilește în limitele de la 500 la 10 000 unități convenționale (unitatea convențională = 20 lei), în funcție de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de mărimea daunei cauzate, luîndu-se în considerație situația economico-financiară a persoanei juridice. În caz de eschivare cu rea-voință, a persoanei juridice, care desfășoară activitate de întreprinzător, de la achitarea amenzii fixate, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu urmărirea patrimoniului.

Amenda se aplică în calitate de pedeapsă principală, iar privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate și lichidarea persoanei juridice poate fi aplicată atît în calitate de pedeapsă principală, cît și complementară.

Există un șir de state care stabilesc în calitate de pedeapsă penală pentru persoana juridică doar amenda, cum ar fi Finlanda, unde amenda variază de la 900 la 900 000 de euro, Elveția, unde mărimea amenzii poate ajunge pînă la 5 milioane de franci.

Privarea unei persoane juridice, care desfășoară activitate de întreprinzător, de dreptul de a exercita o anumită activitate constă în stabilirea interdicției de a încheia anumite tranzacții, de a emite acțiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenții, înelniri și alte avantaje de la stat sau de a exercita alte activități (art.73 C. pen. RM). Această pedeapsă poate fi limitată la un anumit teritoriu sau la o anumită perioadă a anului și se stabilește pe un termen de pînă la 5 ani sau pe un termen nelimitat.

Expresia „pe un termen de pînă la 5 ani sau pe un termen nelimitat” este echivalentă cu interzicerea cu titlu definitiv a activității.

Prin lichidarea persoanei juridice care desfășoară activitate de întreprinzător se înțelege dizolvarea acesteia,

cu survenirea consecințelor prevăzute de legislația civilă. Potrivit art.74 C. pen. RM, lichidarea persoanei juridice care desfășoară activitate de întreprinzător se stabilește în cazul în care instanța de judecată constată că gravitatea infracțiunii săvârșite face imposibilă păstrarea unei atare persoane juridice și prelungirea activității ei.

Lichidarea se realizează prin dizolvare potrivit procedurii de lichidare a întreprinderii stabilite de Legea cu privire la antreprenariat și întreprinzător. Persoana juridică se consideră lichidată din momentul radierii ei din Registrul de Stat de la Camera Înregistrării de Stat, potrivit art.89 Cod civil, instanța trimițînd o copie a hotărîrii irevocabile de condamnare către Camera Înregistrării de Stat.

În Codul de procedură penală al Republicii Moldova, (în continuare C. proc. pen.) la capitolul VI este prevăzută procedura privind urmărirea penală și judecarea cauzelor privind infracțiunile săvârșite de persoanele juridice.

Art.520 C. proc. pen. prevede că, urmărirea penală și judecarea cauzelor privind infracțiunile săvârșite de persoanele juridice se efectuează potrivit procedurii obișnuite, cu derogările și completările prevăzute în capitolul VI al Codului de procedură penală.

Potrivit art.521 C. proc. pen., urmărirea penală, în cazul tragerii la răspundere penală a persoanei juridice, se efectuează cu participarea reprezentantului legal al acesteia. Împotriva reprezentantului legal sau, după caz, a reprezentantului desemnat al persoanei juridice față de care se efectuează urmărirea penală se pot lua, în această calitate, numai măsuri de constrîngere aplicabile martorului.

Competența teritorială în cazul săvîșirii infracțiunilor de către persoanele juridice este reglementată de art.522 C. proc. pen. și este determinată de: locul unde a fost săvîșită infracțiunea; locul unde a fost depistat făptuitorul; locul unde domiciliază făptuitorul - persoană fizică; locul unde își are sediul persoana juridică și locul unde domiciliază victima sau unde aceasta își are sediul.

Conform Recomandării Consiliului Europei

nr.18/1988, sînt stabilite următoarele sancțiuni care se pot aplica persoanei juridice:

- avertisment și mustrare;

- decizia declarativă de responsabilitate cu dispensa de sancțiune;

- confiscarea bunurilor utilizate la comiterea infracțiunilor sau reprezentînd cîștiguri rezultate din activitatea ilicită;

- decăderea din dreptul de a contracta cu statul sau de a beneficia de utilități publice;

- interdicția de a face publicitatea pentru mărfuri sau servicii;

- retragerea autorizațiilor;

- destituirea membrilor conducerii;

- plasarea provizorie a întreprinderii sub autoritatea unui administrator desemnat de justiție;

- închiderea întreprinderii;

- despăgubirea victimei;

- repunerea în situația anterioară săvîșirii faptei;

- publicarea deciziei prin care s-a aplicat o măsură sau o sancțiune.

Persoana juridică, cu excepția autorităților publice, poartă răspundere penală pentru infracțiunile săvîșite, prevăzute de art.140¹, 165, 185¹-185³, 205, 206, 208¹, 215-217³, 218, 221, 223-246¹, 248-251, 254, 257, 259-261, 279, 279¹, 279², 292, 301¹, 362¹ instituindu-se sistemul specialității răspunderii penale.

Dacă persoana juridică răspunde penal, persoana fizică poate fi pedepsită dacă este identificată.

Prin această reglementare se pune în evidență autonomia răspunderii penale a persoanei juridice față de cea a organelor sale.

Persoana fizică poate fi coautor al infracțiunii, pe lângă persoana juridică, dacă se va dovedi că ea a acționat concomitent, atît în interesul său, cît și al persoanei juridice.

Persoana fizică poate fi coparticipant (complice) al infracțiunii dacă acele comise în interesul entității colective reprezintă acte de asistență, ajutor, necesitînd a fi dovedit că persoana fizică conștientiza că oferă asistență societății.

Este important de menționat faptul că, persoanelor juridice le sînt aplicabile prevederile CEDO, în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil.

Amnistia condamnaților pentru abuz sexual asupra copiilor ar putea fi interzisă

Autorii unei inițiative legislative propun modificarea și completarea unor articole din Codul penal, care interzic amnistia și grațierea persoanelor condamnate pentru orice formă de abuz sexual asupra copiilor.

Potrivit autorilor, acestea constituie măsuri suplimentare în vederea asigurării protecției drepturilor copilului. Fenomenul violenței și abuzului sexual față de copii, precum și utilizarea abuzivă a imaginii copilului în mediul online și offline a luat amploare în țările cu democrație în tranziție, inclusiv în Republica Moldova.

În nota informativă a proiectului de lege se spune că, la etapa actuală există o serie de mecanisme care contribuie la eliminarea fenomenelor degradante din societate, însă ele nu sînt suficiente pentru combaterea abuzului sexual de ori-

ce tip orientat împotriva minorilor. Iar amnistia, grațierea și împăcarea părților nu contribuie la reeducarea infractorilor, ci dimpotrivă, încurajează comportamente degradante și violente.

Proiectul de lege a fost înaintat de deputații liberal democrați Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului Republicii Moldova, și Maria Ciobanu, membru al Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media.

Potrivit statisticilor Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii, numărul sesizărilor privind cazurile suspecte de abuz, neglijare și trafic de copii a crescut considerabil, de la 250 de sesizări în 2010, la 418 sesizări în 2012.

• La solicitarea cititorilor

Ajutorul de deces

Regulamentul privind modul de stabilire și plată a ajutorului de deces, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1422 din 19.12.2006, determină condițiile, modul de acordare și plată a ajutorului de deces, stabilit de organele teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare - Casa Națională).

Ajutorul de deces constituie o prestație unică ce se acordă în scopul susținerii financiare a familiei decedatului sau a persoanei care a suportat cheltuielile ocazionate de deces. Ajutorul de deces nu se acordă în cazul în care persoana a fost declarată decedată prin hotărârea instanței de judecată. În sensul Regulamentului menționat, în categoria de membru de familie se includ:

a) soțul (soția);
b) părinții;
c) copiii în vârstă de pînă la 18 ani (inclusiv cei care au fost născuți morți) sau, dacă își făceau studiile la secția cu frecvență la zi la o instituție de învățămînt - pînă la absolvire, însă pînă la atingerea vârstei de 23 de ani, precum și copiii inapți pentru muncă, indiferent de vîrstă, dacă și-au pierdut capacitatea de muncă pînă la atingerea vîrstelor menționate.

De dreptul la acordarea ajutorului de deces beneficiază unul dintre membrii familiei persoanei decedate, tutorele sau curatorul acesteia. În cazul în care cheltuielile ocazionate de deces au fost suportate de către o persoană, alta decît una din cele menționate, ajutorul de deces se stabilește și se plătește acesteia. Persoanele specificate beneficiază de dreptul la acordarea ajutorului de deces, indiferent de faptul dacă sînt sau nu cetățeni ai Republicii Moldova, precum și de faptul dacă au sau nu domiciliul în Republica Moldova. În cazul în care acordurile (convențiile) internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte dispoziții decît cele prevăzute de același regulament, se aplică dispozițiile acestor acorduri (convenții).

Ajutorul de deces se acor-

dă persoanelor menționate mai sus în cazul decesului persoanelor cu domiciliul în Republica Moldova:

a) asiguraților în sistemul public de asigurări sociale, indiferent de durata stagiului de cotizare realizat, și șomerilor cu drept la ajutor de șomaj;

b) pensionarilor, beneficiari de pensie stabilită în sistemul public de asigurări sociale;

c) persoanelor care nu au statut de asigurat, dar care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 3 ani;

d) membrilor familiei care au fost întreținute de persoanele specificate la lit. a), c) și care nu au drept la ajutor în sistemul de asigurări sociale. Ajutorul de deces se acordă în cazul decesului persoanei neasigurate cu condiția că niciunul dintre membrii familiei, tutorele sau curatorul acesteia nu are dreptul la ajutor de deces în sistemul public de asigurări sociale pentru persoana decedată. În cazul decesului a două sau mai multe persoane, ajutorul de deces se acordă pentru fiecare persoană decedată.

Dreptul la ajutor de deces se constituie de Casa Teritorială de Asigurări Sociale (în continuare - Casa Teritorială) din raza domiciliului persoanei decedate prin decizia de acordare a conducătorului organului respectiv. Ajutorul de deces se stabilește în baza cererii depuse de către o persoană, specificată în textul de mai sus. Cererea va fi însoțită de următoarele documente:

a) actul de identitate al beneficiarului (în original și în copie). În cazul lipsei acestuia, identitatea poate fi confirmată printr-un alt act, inclusiv cel de uz temporar, eliberat de organele competente ale statului;

b) adeverința de deces eliberată de oficiul stării civile (în original, f-25);

c) certificatul de deces (în copie).

Persoanele, altele decît cele stabilite să primească ajutorul de deces, vor prezenta, pe lîngă documentele menționate, actele ce confir-

mă cheltuielile ocazionate de deces. În cazul nașterii unui copil mort, ajutorul de deces se acordă în baza cererii depuse însoțită de următoarele documente:

a) actul de identitate al beneficiarului (în original și în copie). În lipsa acestuia, identitatea poate fi confirmată printr-un alt act, inclusiv de uz temporar, eliberat de organele competente ale statului;

b) certificatul ce confirmă nașterea copilului mort, eliberat de instituția medicală;

c) actele ce confirmă cheltuielile ocazionate de deces.

Cererea pentru acordarea ajutorului de deces se înregistrează de Casa Teritorială la locul permanent de trai al decedatului, la data prezentării tuturor actelor necesare. Pentru fiecare beneficiar de ajutor de deces Casa Teritorială perfectează un dosar, care trebuie să includă cererea pentru acordarea ajutorului de deces și toate actele necesare. În caz de deces al beneficiarilor de pensii și de alocații sociale de stat, documentele pentru acordarea ajutorului de deces se anexează la dosarele de pensionare ale persoanelor respective sau la dosarele lor personale.

Ajutorul de deces se acordă în sumă fixă. Cuantumul ajutorului de deces, în cazul persoanelor asigurate, se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat. Cuantumul ajutorului de deces în cazul persoanelor neasigurate constituie 900 lei. Cuantumul ajutorului de deces, în cazul decesului beneficiarilor de pensii de invaliditate, stabilite militarilor în termen, conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, este egal cu suma a două pensii de care a beneficiat persoana decedată, însă nu mai puțin de 900 lei. În cazul în care beneficiarul de pensie de invaliditate, stabilită militarului în termen conform Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, a avut sau nu statut de persoană asigurată, însă a

realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 3 ani, ajutorul de deces se stabilește în cuantumul fix deja menționat.

Ajutorul de deces se plătește beneficiarilor în numerar, în termen de 3 zile lucrătoare de la data la care a fost înregistrată cererea pentru acordarea ajutorului de deces. Plata ajutorului de deces, în cazul persoanelor asigurate, se efectuează din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat, iar în cazul persoanelor neasigurate - din mijloacele bugetului de stat. Ajutorul de deces se plătește prin intermediul instituțiilor prevăzute în legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul respectiv (în continuare - instituția), care au încheiat contract cu Casa Națională. Ajutorul de deces poate fi solicitat pe baza actelor justificative în termen de 12 luni calendaristice de la data decesului. Ajutorul de deces stabilit, dar neîncasat la timp, se plătește retroactiv pe o perioadă de cel mult 3 ani calendaristici de la data înregistrării cererii pentru acordarea ajutorului de deces. Suma neachitată la timp din vina organului care stabilește sau plătește ajutorul de deces se achită fără nicio limitare în termen. Ajutorul de deces se plătește în cuantumul stabilit de legislație la data eliberării adeverinței de deces. În cazul confirmării dreptului la ajutor de deces, Casa Teritorială emite dispoziția de plată a ajutorului de deces (în continuare - dispoziția de plată) în trei exemplare. Casa Teritorială eliberează persoanelor care au dreptul la ajutorul de deces, două exemplare ale dispoziției de plată, iar al treilea exemplar se anexează la dosar. Beneficiarul prezintă dispoziția de plată în două exemplare, eliberată de Casa Teritorială, la filiala instituției de la ultimul domiciliu al decedatului, care efectuează plata ajutorului de deces. În baza dispoziției de plată prezentate instituția efectuează plata sumei indicate în ea. Un exemplar al dispoziției rămîne la filiala instituției, iar al doilea exemplar, cu mențiunile respective, se înmînează beneficiarului.

◆ **Avocatul dvs. la domiciliu**

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

De multe ori, fiind în calitate de conducători de vehicule, nu cunoaștem elementar care sînt cerințele față de persoana care conduce și ce acte trebuie prezentate la solicitare, persoanelor abilitate să reglementeze activitatea de șofer.

Maia Rosca,
r-n Orhei

Potrivit punctului 10 al Regulamentului circulației rutiere, persoana care conduce un vehicul trebuie:

a) să fie aptă din punct de vedere psihofiziologic și medical;

b) să posede cunoștințe și să execute cerințele Regulamentului circulației rutiere, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum;

c) să posede cunoștințe de acordare a primului ajutor persoanelor traumatizate ca urmare a accidentului în traficul rutier.

Conform alineatului (2) de la același punct, persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cererea lucrătorului de poliție, ofițerului echipei mobile a Serviciului Vamal, este obli-

gată să înmîneze pentru control:

a) permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus;

b) certificatul de înmatriculare (înregistrare) a vehiculului, eliberat pe numele acesteia în modul stabilit, ori certificatul de înmatriculare (înregistrare) a vehiculului însoțit de un alt document ce atestă dreptul la utilizarea lui sau, după caz, certificatul de înmatriculare (înregistrare) eliberat pe numele persoanei juridice și foaia de parcurs;

c) polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă a deținătorilor mijloacelor de transport auto;

d) actele referitoare la natura și masa încărcăturii, în cazurile stabilite de legislație.

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Struțu Leonid, cu domiciliul: mun. Chișinău, or. Codru, str. Costiujeni nr. 8/4, apt. 3, pentru data de 3 mai 2012, ora 11.40, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 42) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Moraru Aurelia privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

M. Pitic

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zherdkin Valeriy, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Tiraspol, str-la Parcovii nr. 1,,A", str. Dîmbului nr. 2,,A, Chișinău, pentru data de 4 mai 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Unibank”, „Mobiasbanca” privind încasarea datoriei, divizarea cotei părți.

Judecător

D. Chistol

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Condrățchi Boris Pavel, pentru data de 10 mai 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 38) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Calinov Iurie privind încasarea împrumutului.

Judecător

Ecaterina Palanciuc

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „Brokbing” SRL, pentru data de 10 mai 2012, ora 9.40, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Judecător

V. Efros

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cebotar Serghei, pentru data de 17 mai 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Cebotar Serghei către Peretateo Evgheni privind repararea prejudiciului material.

Judecător

V. Efros

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Indata Grup” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, bdul Negruzzi nr. 2, pentru data de 17 mai 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea reclamantului SC „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Judecător

A. Andronic

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Vîrlan Ion, domiciliat: str. M. Sadoveanu nr. 109, mun. Chișinău, pentru data de 5 aprilie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4, sala 8) în calitate de pîrît/intimat, unde va avea loc examinarea cauzei civile în ordine de contencios administrativ la cererea cet. Vîrlan Ludmila împotriva hotărîrii (încheierii) judecătorești.

Judecător

Sergiu Arnăut

◆◆◆

Curtea de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ceban Galina, pentru data de 25 aprilie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4) în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ceban Sergiu către Josan Mihail și Rudco Valeriu privind recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare, aflat în procedura judecătorești A. Minciuna.

Judecător

A. Minciuna

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Promo Studio” SC, cu ultimul sediu: str. Veronica Nicle nr. 2,,A”, Chișinău, pentru data de 10 aprilie 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Imona Grup” privind încasarea datoriei.

Judecător

D. Chistol

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Mocreac Stanislav, pentru data de 27 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Mocreac Elena privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

I. Busuioc

Citații în judecată

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Adrian Sergiu, pentru data de 10 aprilie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1276/2012 intentată de ÎM OMF SRL „Microinvest” privind încasarea datoriei.

Judecător Galina Moscalciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Margarint Iurii, a.n. 13.04.1974, pentru data de 10 aprilie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1901/2012 intentată de Margarint Olga privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Barcador” SRL, pentru data de 17 aprilie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Madedo-Prim” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător S. Lazari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Sergano” SRL, pentru data de 17 aprilie 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Terra Ferm” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător S. Lazari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Top-Magazine”, IDNO 1006600047538, cu sediul în mun. Chișinău, str. Nicolae Milescu-Spătaru nr. 19/2, apt. 58, pentru data de 19 aprilie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 605) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Haruz-Grup” privind încasarea datoriei.

Judecător Natalia Simciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bondarenco Serghei, domiciliat în mun. Chișinău, or. Durlăști, str. Cartuș nr. 52, apt. 25, pentru data de 27 aprilie 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Bondarenco Ludmila privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Aliona Danilov

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Profcapital Prim”, pentru data de 3 mai 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 608) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2E-420/12 intentată de ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Judecător Alexandru Gafton

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tonu Victor Alexei, pentru data de 8 mai 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 608) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2210/12 intentată de AP „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule” privind încasarea sumei în regres.

Judecător Alexandru Gafton

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. David Natalia Timofei, pentru data de 8 mai 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 608) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-95/12, la cererea cet. Eșanu Elena către Sprinceană Victor, David Natalia privind stabilirea cotelor părți și declararea nulității contractului de gaj.

Judecător Alexandru Gafton

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sprinceană Victor Nicolae, pentru data de 8 mai 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 608) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-95/12, intentată de Eșanu Elena către Sprinceană Victor și David Natalia privind stabilirea cotelor părți și declararea nulității contractului de gaj.

Judecător Alexandru Gafton

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Palaiciuc Ghennadi, pentru data de 12 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Panainte Ion privind încasarea datoriei.

Judecător Ion Timofei

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Jitarii Ghennadii, născut pe 22.07.1962, pentru data de 17 aprilie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Chetean Ioana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Secrieru Constantin, Boev Afanasie și ÎM „F&S Internazionale-M” SRL, pentru data de 18 aprilie 2012, ora 16.40, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de SRL „Antaldina” privind încasarea prejudiciului material.

Judecător V. Micu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Andriuță Constantin Trofim, pentru data de 30 mai 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Plăcintă Liudmila privind încasarea prejudiciului material și moral.

Judecător Lilia Lupașco

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Barbos Sergiu, Repina Dina, pentru data de 9 aprilie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 27) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Cecoi T. privind declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare din 17.12.2010 nr. 8483 a apartamentului nr. 63, situat în mun. Chișinău, str. Valea Crucii nr. 26.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Druță

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Balta S.A., Balta Ana Nicolae, Balta Arcadie Leonid, Novițaia A.I., pentru data de 9 aprilie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea cet. Pascari Silvia către Balta Arcadie, intervenient accesoriu privind determinarea cotelor părți ideale în proprietate comună în devălmășie.

Judecător Ecaterina Silivestru

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Ciobanu Sergiu”, pentru data de 24 aprilie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎI „Gravena Sanipro” SRL privind declararea valabilității contractului.

Vicepreședintele Judecătoriei Botanice Iurie Cotruță

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Sinoțov Alexei, pentru data de 2 mai 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎMGFL-6 privind încasarea datoriei.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Criconst&Co” SRL, pentru data de 7 mai 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. SRL „Madedo Prim” privind încasarea datoriei.

Judecător S. Teleucă

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Dragan Ion, pentru data de 10 mai 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Lungu Maria privind încasarea datoriei și ratei dobînzii.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Baraliuc Oleg Victor, născut pe 08.02.1986, cod numeric personal 0973001895583, pentru data de 11 aprilie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Sanduleac Ilarion privind încasarea datoriei.

Judecător Vladislav Clima

Judecătoria Strășeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Comsegal”, cu sediul în or. Ungheni, str. Crestiuc nr. 5/50, pentru data de 12 aprilie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (Strășeni, str. Ștefan cel Mare nr. 98) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Terafix” privind încasarea datoriei și a dobînzilor de întârziere.

Judecător Mihai Gavriliță

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și al Regulamentului privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat la ședința din 27.03.2012 (Hotărîrea nr.12-80/12) concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante de:

- procuror în Procuratura r-lui Edineț - 1 funcție;
- adjunct al procurorului UTA Găgăuzia - 1 funcție;
- procuror al r-lui Ceadăr-Lunga.

Termen de aplicare – 28.04.2012.

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26).

Secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor tel: 22-80-64

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Boțoroga Nina, cu ultimul domiciliu în or. Orhei, str. 31 August nr. 118, pentru data de 17 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Dumbrava Lilia privind partajarea imobilului.

Judecător S. Procopciuc

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea reprezentantului ÎI „Stela Ciobanu”, pentru data de 18 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cojocari Raisa privind încasarea sumei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător V. Negruța

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Cojocaru Sergiu, născut pe 28 februarie 1978, cu domiciliul în or. Fălești, str. Grigore Ureche nr. 12, pentru data de 26 aprilie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir.10) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Zelinșcaia Iuliana privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Oleg Ciumaș

Judecătoria Ungheni solicită prezentarea cet. Lungu Valentina domiciliată în satul Zagarancea, Ungheni, pentru data de 16 mai 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Ungheni, str. Națională nr.21, bir. 13) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Express Leasing” SRL către Lungu Valentina și Postolachi Zamfira privind încasarea datoriei.

Judecător Mariana Stratan

ANUNȚ

„Decorum-Vin” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, str. Independenței nr. 9/1, apt. 16, aduce la cunoștință pierderea „Acordului cu privire la modificarea și completarea documentelor de constituire ale firmei de colectare, producție și comerț „Decorum-Vin” SRL”, înregistrat la 02.08.1999 cu 104105996, autentificat de notarul Galina Maslova la 23.02.2000.

Administratorul „Decorum-Vin” SRL Cojocaru Valeriu

ANUNȚ

Executorul judecătoresc, Ungureanu Oleg, solicită prezentarea d-nei Jarscaia Natalia, a.n. 30.03.1962, c/p 0972504540631, pentru data de 6 aprilie 2012, ora 10.00, pe adresa: bdul Ștefan cel Mare nr. 182, bir. 316, pentru a face cunoștință cu procesul verbal de sechestr.

Executor judecătoresc Ungureanu Oleg

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

**Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicația periodică „DREPTUL”**

Aniversări

Grigore ZUBATI,
judecător, CA, Chișinău

Mult stimat domnule Grigore Zubati,
Cu sentimentele cele mai sincere de înaltă prețuire și admirație, vă adresăm, cu prilejul frumoasei vârste, alese cuvinte de felicitare pentru dăruirea față de profesia, deloc ușoară, pe care v-a oferit-o destinul.

Grație profesionalismului, dăruirii pentru muncă, perfecțiunii, corectitudinii și exigenței – câteva dintre calitățile care vă disting drept o personalitate remarcabilă, ați câștigat respectul celor ce vă înconjoară.

În această remarcabilă zi vă adresăm cele mai calde urări de sănătate, într-un mulți ani și aceeași slujire a idealurilor dreptății.

Sergiu FURDUI,
vicepreședinte al Colegiului penal al CSJ

Mult stimat domnule Sergiu Furdul,
Primăvara din acest an este pentru dumneavoastră mai specială ca oricând, pentru că vă aduce în dar frumoasa sărbătoare a sufletului.

Vă apreciem că ați ales să sluiți cu credință legii și să apărați demnitatea umană, fapt ce vă conferă alura de om destoinic al acestui neam.

Pentru tot ceea ce reprezentați, vă dorim să aveți parte de multă sănătate, căldură sufletească, bunăstare, fericire și împliniri dintre cele mai frumoase.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Angelica Munteanu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Ghenadie Furtună**, doctor în drept, lector superior universitar, Facultatea de drept, USM; **Gheorghe Chibac**, doctor în drept, profesor universitar, Facultatea de drept, USM; **Ion Guceac**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Facultatea de drept, USM; **Mihai Cotorobai**, lector superior, Facultatea de drept, USM; **Alexandru Cuznețov**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Ciobanu Octavian**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Viorica Puica**, judecător, Botanica; **Ruslana Burdeniuc**, judecător, CA, Bălți; **Ana Cucerescu**, judecător, Bălți; **Leonid Chirica**, judecător, CA, Bender; **Grigore Șiscanu**, președintele Judecătoriei Nisporeni; **Ghenadie Purici**, judecător, Ocnița; **Petru Triboi**, judecător, Nisporeni; **Mihail Moraru**, judecător, Ungheni; **Valeriu Ghedreuțan**, judecător, Drochia; **Serghei Gubenco**, președintele Judecătoriei Comrat; **Anatolie Galben**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Gheorghe Nogai**, procuror; **Serghei Cebotari**, procuror, Soroca.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciam străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregescă deplin fericirea.

La mulți ani!

membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă șintem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Vezi ce alimente te pot transforma în pericol public

Margarina te poate face irascibil și nu ar trebui să se regăsească în alimentația elevilor sau a deținuților, potrivit unui studiu realizat la Universitatea din California, serie „Daily Mail”.

În compoziția margarinei se regăsește grăsimea trans, obținută prin încălzirea și hidrogenarea grăsimilor nesaturate vegetale, care astfel se transformă în grăsimi solide. De exemplu, acidul oleic, mono-nesaturat, este transformat în acid elaidic, grăsime trans prezentă în margarină.

Cercetătorii din California au studiat 945 de persoane cu regimuri alimentare diferite și au descoperit că aceia care consumă produse cu un nivel crescut de chimicale erau, în mod constant, mai agresivi decât ceilalți. Participanții la studiu au răspuns la întrebări privind istoria personală în ceea ce privește agresivitatea și maniera în care rezolvă conflictele. De asemenea, ei au trebuit să își autoevalueze nerăbdarea și iritabilitatea pe o scară a „agresivității mani-

festate”, judecînd după evenimente recente.

Rezultatele, structurate

Efectul chimicalelor din alimente, printre care și grăsimile trans, pot înrăutăți sta-

alimentare care se bucură de mare trecere în rîndul consumatorilor, precum supele

în funcție de sexul, vârsta, nivelul de educație și datele privind consumul de alcool și tutun ale fiecărui participant, au arătat o legătură clară între un nivel ridicat al agresivității și consumul de alimente care conțin chimicale.

rea sănătății consumatorilor, provocînd creșterea nivelului de colesterol, rezistența la insulină, oxidare, inflamații și probleme cardiace.

În afară de margarină, grăsimile trans se regăsește într-o mulțime de produse

instant, produsele de la fast-food (unde cartofii și alte alimente sînt prăjite parțial în ulei hidrogenat), semipreparatele, chips-urile, cerealele pentru micul dejun, batoanele energizante și majoritatea sosurilor pentru topping.

Caleidoscop

Cum să-ți dai seama că cineva îți ascunde adevărul

Nu există om pe lumea aceasta care să nu fi spus o minciună, indiferent cît de nevinovată ar fi. Tocmai de aceea este important să aflăm cît mai multe despre minciună și cum poate fi ea demontată. Următoarele tehnici pentru a afla dacă o persoană minte sînt folosite de poliție și de experții în securitate. Însă, oricine are nevoie de ele indiferent că este manager, angajator sau angajat în situații în care dacă știi să distingi între un adevăr și o minciună poți evita să devii victima unei înșelătorii sau fraude.

Cînd persoana evită contactul vizual poate fi vorba despre minciună. Urmărește-i cu atenție ochii, dacă îți evită privirea în timp ce se scuză sînt șanse foarte mari să te mintă. Sau dacă în timp ce te privește în ochi îți spune: „Mă uit în ochii tăi și prin urmare nu te mint”, probabil că îți ascunde adevărul. În astfel de situații, persoana respectivă ridică vocea, devine defensiv și încearcă din toate puterile să schimbe subiectul.

Ai încredere în instinctul tău, prima impresie este, în general, adevărată.

O tînără din Marea Britanie a consumat 4000 de bureți de spălat vasele

A reușit să îngrozească o lume întregă după ce a stabilit un record neobișnuit. Este vorba despre o tînără din Marea Britanie care a consumat peste 4000 de bureți pentru spălat vasele. Tînăra a mărturisit că îi place să consume bureții cu sos picant sau cu muștar.

Mai mult, cînd simte nevoie de ceva dulce, ea înmoaie bureții în ciocolată sau îi mănîncă de parcă ar fi biscuiți - cu o cană cu ceai. Din cauza bolii de care suferă, tînăra a consumat și peste o sută de săpunuri, motivînd că dacă nu mănîncă „alimente neobișnuite” este urmărită de senzația de foame.

Potrivit medicilor, alte persoane care suferă de aceeași afecțiune pot consuma pămînt, cărbune, hîrtie sau cretă.

Meridian juridic

Rusia: Femeilor li se interzice să poarte fusta mai scurtă de 40 cm

De la 1 mai, în Rusia intră în vigoare Legea privind comportamentul în locurile publice. Un capitol aparte se referă la modul în care trebuie să se îmbrace cetățenii atunci cînd ies în stradă. Un om trebuie să arate în așa fel, încît să nu stîrnească reacții negative trecătorilor.

„Cetățenii Federației Ruse sînt obligați să îmbrace haine curate, fără inscripții necenzurate sau care cheamă la ură rasială, indiferent de limba în care sînt scrise”, scrie în articolul 14 al legii.

Un capitol vizează în special femeile. Se interzice purtarea pantalonilor strîși pe corp, fusta trebuie să fie mai lungă de 40 cm, pantalonii scurți - nu mai puțin de 35 cm. Machiajul

nu trebuie să fie vulgar. De asemenea, se interzice să ieși în stradă cu buricul gol și decolteu pronunțat. Excepție fac doar plajele.

Articolul 23, punctul 4 din lege este și mai trăsnet: „Se interzice să ieși în stradă fără lenjerie. Aceasta nu trebuie să fie transparentă, nu trebuie să se vadă de sub haine”.

Nu vor fi permisi nici blugii cu talia joasă, cămașele transparente, sau încălțămîntea care nu ascunde călcîiul și degetele de la picioare.

Cei care nu se vor supune legii, vor achita o amendă de 1500 ruble la prima încălcare și 3000 de ruble la a doua. În cazul următoarelor încălcări, persoana va sta după gratii două săptămîni și va achita o amendă în valoare de 12 mii ruble.

Legea a fost semnată de președintele Dmitrii Medvedev, la 27 septembrie 2011 și a fost pe larg criticată, atît de cetățenii ruși, cît și de mass-media din Rusia.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespundează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie. Tiparul executat la tipografia USM. Indice - 21596 Tiraj 4600 Com. 14 sp